

15.08.2024

Museonjohtaja

Nurmijärven kunta
Mari Hanski

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto poikkeamisesta osoitteessa Pitkäkalliontie 9, Nurmijärvi

HEL 2024-009820 T 10 03 01

Nurmijärven kunta on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausuntoa koskien poikkeamista osoitteessa Pitkäkalliontie 9 (kiinteistötunnus 543-403-3-590). Museo arvioi lupahakemuksen perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Pitkäkalliontie 9 sijaitsee Klaukkalan taajamassa ns. Tiiranrannan alueella. Alueella on voimassa eri aikoina voimaantulleita asemakaavoja, joille on yhteistä rakennuspaikkojen osoittaminen loma-asumiseen. Pitkäkalliontie 9 sijaitsee vuonna 2000 voimaan tulleessa asemakaavassa loma-asuntojen korttelialueella RA. Kaavamääräyksen mukaan rakennuspaikan pinta-alan on oltava vähintään 2000 m² ja rakennuspaikalle saa rakentaa ainoastaan yhden loma-asumista palvelevan asuinhuoneiston. Klaukkalan osayleiskaavan kaavaselostuksen mukaan Tiiranranta on osa Valkjärven rannan rakennusperinnöltään arvokasta aluetta. Tiiranrannassa on kaksi rakennusperintökohdetta. Kaavaselostuksessa todetaan, että rakennusperinnöllisten arvojen säilymiseksi rantavyöhykkeen lisärakentamismahdollisuudet ovat kuivan maan tontteja rajallisemmat.

Hankekuvauksen mukaan pysyvään asumiseen tarkoitettu omakotitalo halutaan rakentaa loma-asunnon rakennuspaikalle (RA). Poikkeamista perustellaan rakennuspaikan suurella koolla sekä rakennusoikeudella. Lisäksi tuodaan esiin, että alueella on jo vakituista asumista ja vastaavia poikkeamisia ja käyttötarkoituksenmuutoksia on myönnetty. Hakemuksen mukaan rakennuspaikalle on myönnetty rakennuslupa ympärivuotiseen käyttöön soveltuvalla loma-asunnolle ja rakennus on suunniteltu niin, että se täyttää pysyvään asumiseen tarkoitettujen rakennuksen vaatimukset. Rakennuspaikalle on lisäksi hakemuksen mukaan myönnetty lupa saunarakennukselle. Perusteissa myös todetaan, että suunniteltu rakennus sijoittuu sallittua kauemmaksi rannasta ja poikkeami-

15.08.2024

Museonjohtaja

---

sella ei ole vaikutusta rakennusten toteutukseen. Haettu poikkeaminen ei hakemuksen mukaan muuta tai lisää rakennuksen vaikutusta ympäristöön tai naapureille.

Uudenmaan ELY-keskus on lausunut poikkeamiseen liittyen (10.01.2024). ELY-keskus totesi lausunnossaan, että käyttötarkoituksen muutosten mahdollisuudet alueella tulee tutkia asemakaavan muutoksella, jotta voidaan yksittäistä rakennuspaikkaa laajemmin käsitellä ja ratkaista mm. vesihuollon, katuverkon ja muun kunnallistekniikan järjestelyt, rakennetun kulttuuriympäristön, luonnon- ja vesiensuojelun tarpeet sekä muiden alueen maanomistajien tavoitteet ja toiveet.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on lausunut poikkeamiseen liittyen (22.12.2023). Lausunnossa todetaan, että kiinteistön käyttöasteen ja varustetason kasvaessa, paine kiinteistön puuston raivaukselle ja tarpeelle muokata luonnollista maanpintaa kasvaa. Piha-alueen muuttaminen rakennetuksi korvaa alkuperäisen luonnon ja maastonmuodot. Ympäristökeskus tuo myös lausunnossaan esiin, että järveltä päin katsottaessa uudet rakennukset erottuvat selvästi maisemasta ja vaikuttaa siltä, että rakennusten ja rannan välistä olisi poistettu puustoa. Alueen maisemakuvan todetaan lausunnossa selvästi heikentyneen.

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon kanta

Valkjärven alue on luokiteltu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi Uudenmaan kulttuuriympäristöselvityksessä Missä maat on mainiommat (Uudenmaanliitto, 2022). Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisessa yhdistelmäkartassa (2023) Valkjärven alue on määritelty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi. Alueen osalta todetaan, että yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Myös Klaukkalan osayleiskaavassa alue on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueeksi, jossa tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy. Kuten Uudenmaan Ympäristökeskus lausunnossaan toteaa, tulee alueelle rakennettaessa välttää luonnollisen maanpinnan muokkausta, säilyttää rakennusten ja rannan välissä oleva puusto sekä hoitaa rantakasvillisuutta mahdollisimman luonnonmukaisesti.

15.08.2024

Museonjohtaja

Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo ei näe perusteita poikkeamisen myöntämiselle, vaan yhtyy Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoon ja toteaa, että käyttötarkoituksen muutosten mahdollisuudet alueella tulee tutkia asemakaavan muutoksella.

Lisätiedot

Katariina Ruuska-Jauhijärvi, tutkija, puhelin: 09 310 36473
katariina.ruuska-jauhijarvi(a)hel.fi

Museonjohtaja

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo

Lausunto

4 (4)

15.08.2024

Museonjohtaja

Reetta Heiskanen
museonjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17
www.helsinginkaupunginmuseo.fi

Puhelin
+358 9 310 1060

Y-tunnus
0201256-6